

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Бойка Чернева,

външен член на научно жури за оценка на материалите,

представени за участие в конкурс

за заемане на академичната длъжност „доцент“

в Юридическия факултет на Софийския университет

„Св. Климент Охридски“ по област на висше образование 3. Социални,
стопански и правни науки, професионално направление 3.6 Право

(История на българската държава и право)

Със заповед № РД 38-233/20.05.2019 г. на Ректора на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ (СУ) съм определена за член на научното жури по обявен конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в Юридическия факултет на СУ - област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6 Право (История на българската държава и право - ДВ, бр. 25 от 26.03.2019 г.).

Документи за участие в конкурса е подал единствен кандидат: гл. ас. д-р Иван Стефанов Кьосев от Юридическия факултет на СУ.

1. Данни за кандидата в процедурата.

Гл. ас. д-р Иван Кьосев е придобил магистърска степен по специалност „Право“ в Юридическия факултет на СУ, където впоследствие продължава

академичната си кариера в продължение на повече от осемнадесет години. Успешно защитава докторска дисертация и последователно заема длъжностите „асистент“, „старши асистент“ и „главен асистент“ в катедра „Теория и история на държавата и правото“ на Юридическия факултет на СУ. Научните интереси на д-р Иван Кьосев са в областта на история на държавата и правото, теория на правото, защита правата на човека, правна логика и юридическо мислене. Той участва в редица научни форуми и има публикации по проблемите на законодателната дейност, правовата държава, повишаването на функционалния капацитет на съдебната система и развитието на гражданското общество, политическите права на гражданите. Следва изрично да се подчертае неговият принос в развитието на историята на държавата и правото. Д-р Кьосев съществено допринася и за развитието на теорията на правото, законодателната практика и защитата на правата на човека. Активността и добросъвестността на Иван Кьосев като преподавател и учен съпътстват неговото професионално развитие. В периода 2005 - 2009г. Иван Кьосев заема експертна длъжност към Правната комисия на 40-то Народно събрание, което му позволява на надгради своите знания и умения, и да бъде полезен на процеса по създаване на законодателството на Република България.

2. Научни публикации на кандидата в процедурата Иван Кьосев

В рамките на конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ д-р Иван Кьосев е представил за рецензиране 10 (десет) научни публикации: две монографични изследвания и 8 статии и студии, публикувани в авторитетни научни списания и сборници. Също така са представени резюмета на публикациите и е изготвена прецизна и коректна справка за приносите. Налице е условието, предвидено в ЗРАСРБ, кандидатът за заемане

на академичната длъжност „доцент” да представи публикуван монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания, които да не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен „доктор”.

В представените публикации се съдържат научни приноси в областта на историята на държавата и правото, теорията на правото, в частност теорията на легиспруденцията, както и проблемите за реформата на съдебната система и някои съществени аспекти на висшето юридическо образование. Представените публикации напълно отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в РБ и на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и надхвърлят минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент”.

Публикациите на Иван Къосев са разпознаваеми и цитирани в научни трудове.

3. Оценка на научните приноси на кандидата Иван Къосев.

3.1. Гл. ас. Иван Къосев участва в процедурата с монографично изследване в областта на историята на българската държава и право, което обогатява правната литература в тази област - *„Държавната власт и политическите режими при действието на Търновската конституция”* (София, УИ „Св. Климент Охридски”, 2018г., 312с.). В него се проследява процесът на изработването на Търновската конституция и изграждането на новобългарската държавност. Юридическата интерпретация на тази историческа тематика е предизвикателство, на което Иван Къосев отговаря с прецизен исторически анализ, съчетан с теоретични оценки. Научният труд се отличава с критичност в оценките, обективност и последователност при представяне на исторически събития и процеси.

Познанията и уменията на кандидата да съчетава исторически и теоретичен анализ допринасят за високата научна стойност на труда. Това съчетаване е логически последователно, аргументирано и умело подкрепя изложената историография. Монографичното изследване е и в контекста на методологията на сравнителното право, чието модерно направление е историко-теоретичния анализ. Прави впечатление отношението на автора към ценността на българската история като част от българската култура. Направена е обществено-политическа характеристика на редица историческите процеси.

Работата се отличава с добър езиков стил, последователност и логичност на изложението. Научната стойност на монографичното изследване със сигурност ще допринесе за развитието на науката в областта на историята на българската държава и право и за обучението на студентите по право. То съдържа съществени научни приноси, които могат да бъдат обобщени в четири групи. На първо място, д-р Иван Кьосев *анализира правнополитическите и правнонормативните особености на първия основен закон на новобългарската държава - Търновската конституция*. Представена е структурата на българския върховен закон с акцент върху възприемането на съществуващи конституционни модели и експертни оценки. Търновската конституция е разгледана като един от най-демократичните и модерни за този исторически период върховни закони. Посочено е обществено-политическото ѝ значение за българската държава.

На второ място, научните приноси са ориентирани към *конституционната уредба на основните и политически права на българите*, както и на конституционната уредба на правомощията на законодателната и изпълнителната власт с особено внимание върху статута и правомощията на

държавния глава. Подчертава се и се анализират причините за авторитета и влиянието на монарха в държавното управление.

На четвърто място, изрично следва да се отбележат приносите в рамките на *съвремения прочит на обществено-политическото и правно значение на Търновската конституция*. Доктор Иван Кьосев обръща внимание на процесите на европеизация и модернизация, развитието на българската стопанска система, в частност индустриалното производство и транспортната инфраструктура.

На трето място, кандидатът прави *задълбочен анализ на правомощията на висшите държавни органи, установени от основния закон*. Оригинално е представено *сложното функционално взаимодействие между монарха, парламента и правителството*. Открити са фундаментални за държавното управление функции, каквито са бюджетната, контролната функция на Народното събрание и др. Провеждането на анализите се съчетава с уместни и красноречиви позовавания на свидетелствата на преки участници в политическия живот. Познаването на тематиката и добрия анализ е съчетано с отношението и практическия опит на кандидата.

На четвърто място, приносни моменти се съдържат в *анализа на спецификите на политическите режими, при които са налице авторитарни тенденции*. Авторът се аргументира с редица показателни примери от политическия живот и законодателната практика. Монографичното изследване съдържа детайлен анализ и оценка на законодателството на новобългарската държава при управлението на Стефан Стамболов, Константин Стоилов, при управлението на БЗНС и др.

Научните приноси в монографичното изследване „Държавната власт и политическите режими при действието на Търновската конституция” свидетелстват за високата теоретична подготовка на кандидата в областта на

историята на държавата и правото. Показват уменията на автора да анализира исторически факти и процеси, да формулира обществено-политически оценки, както и прецизността при представянето на историята. Много добро впечатление прави използването на модерната политическа и юридическа терминология, съчетана с усет за обективност и научна коректност. Личи желанието на автора да бъде ясен за читателя и да му предложи аргументиран анализ на историческите събития, въпреки трудната задача, която си е поставил да съчетае историческо и теоретико-правно изследване, без да измества фокуса – историята на българската държава и право.

На монографичното изследване може да бъде отправена обща препоръка за разширяване на изследването чрез включване на още исторически факти и събития, които да намерят своето пълноценно място. Тази препоръка е по-скоро към бъдещата научна работа на кандидата и не засяга безспорните научни достойнства на неговите публикации.

3.2. В рамките на процедурата д-р Иван Кьосев представя второ монографично изследване - „Теория за рационалното и хуманното законодателство” (София, УИ „Св. Климент Охридски”, 2018г., 255с., Второ издание). Авторът си поставя задачата да изгради теория на законодателната дейност и да обсъди критериите за създаването на добро законодателство. Поставянето на темата за рационалното законодателство в съответствие с актуалната в теорията на правото тематика за значението на процеса по съставяне на нормативните актове с цел създаване на качествено законодателство. В същото време рационализма е поставен в границите на хуманизма и връзките на правото с ценностите. По този начин авторът дава своя научен принос за преодоляване на „дефицита” на теоретико-правни изследвания в областта на правотворчеството. Работата е разпознаваема в научните среди и има практическо значение. Тя е насочена към подобряване

на законодателната практика, въз основа на дискусия за ролята на законодателя. Съществен научен принос на кандидата е формулирането на оригинална дефиниция на рационалното и хуманното законодателство, която да служи като критерий за оценка на законодателните актове.

Монографичното изследване съдържа също така исторически преглед и анализ. Разглежда се периода на Новото време и на наложените се основни неотменни начала на социалното управление. Съществен оригинален принос на автора е проследяването и анализа на правнополитическите процеси в периода на Новото време и аргументираното обосноваване като закономерно на появата и утвърждаването на демократичната и правова държава и развитието на свободно и солидарно гражданско общество. Това прави монографията релевантна към областта, за която е обявен конкурса и отново демонстрира уменията на автора за исторически и теоретични изследвания.

3.3. Заедно с представените самостоятелни монографии кандидатът е представил и студии и статии, посветени на актуални проблеми на социалното управление и на функционирането на правовата държава. Научни приноси се съдържат в публикациите „Съдебната власт в правовата и демократична държава”- В: Е-списание Jus romanum- www.iusromanum.eu, II Iusticia, 2015г. и „Независимост и ефективност на съдебната власт - принципи, проблеми, решения” (Студия)- В: www.challengingthelaw.com (професионален юридически сайт), юли 2015г. Те съдържат предложения за реформи относно подобряване на функционирането на системата. Възприемането на част от тези предложения отново показва практическото значение на научните трудове на кандидата.

В редица публикации личи професионалното отношение на автора към преподаването по право и конкретно по дисциплината „Обща теория на правото” - „Юридическото образование в периода на прехода”- Научен

доклад за Националната конференция за юридическото образование, София, 2013г. В: Е-списание „Юридическо образование” www.legaleducation.eu), „Семинарните занятия по Обща теория на правото – отговорност и предизвикателство”. – сп. Съвр. право, № 1, 2007, с. 66-74. Иван Кьосев акцентира върху необходимостта от развиването на самостоятелно юридическо мислене и усвояване на специфичния юридически понятиен апарат, така че да се подготви обучението на студентите в сферата на отрасловите юридически дисциплини. Това показва и неговата активна професионална и гражданска позиция.

4. Заключение.

Преподавателската, научната и експертната дейност на доктор Иван Кьосев напълно отговарят на условията на конкурса за заемането на академичната длъжност „доцент”. Те са в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ. Изразявам положителна оценка и съгласие Научното жури да вземе решение да предложи на Факултетния съвет на Юридическия факултет да избере гл. ас. д-р Иван Стефанов Кьосев за заемане на академичната длъжност „доцент“ в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ по професионално направление 3.6 Право (История на българската държава и право).

София, 31. 07. 2019г.

Член на научното жури:

Доц. д-р Бойка Чернева

ACADEMIC REVIEW

by **Assoc. Prof. Dr. Boyka Cherneva,**

an external member of the scientific jury for the evaluation of the materials,

submitted for competition

for the academic position “Associate Professor”

at the Faculty of Law, Sofia University

“St. Kliment Ohridski ” in the field of higher education 3. Social sciences,
economics and Law, professional field 3.6 Law

(History of the Bulgarian State and Law)

By Order No. RD 38-233 / 20.05.2019 of the Rector of Sofia University “St. Kliment Ohridski ” I have been nominated as a member of the scientific jury for the announced competition for the position of associate professor at the Faculty of Law of Sofia University – Field of Higher Education 3. Social Sciences, economics and Law, professional field 3.6 Law (History of Bulgarian State and Law), published in Official Gasette, issue 25 of 26.03.2019).

Documents for participation in the competition were submitted by only cadnitate: Ch. Assoc. Prof. Ivan Stefanov Kyosev, PhD, Faculty of Law, Sofia University.

1. Details of the applicant in the procedure.

Ivan Kyosev, Ph.D, has obtained a Master's degree in Law from the Faculty of Law at Sofia University, where he has developed his academic career for more than eighteen years. He successfully defends his doctoral thesis and consistently holds the positions of " assistant", " senior assistant" and "chief assistant Professor" in the

Chair Theory and History of State and Law at the Faculty of Law of Sofia University. Dr. Ivan Kyosev's scientific interests are in the field of history of the state and law, theory of law, protection of human rights, legal logic and legal argumentation. He has participated in a number of scientific forums and has worked and published on issues of legislative activity, the Rule of Law, enhancing the functional capacity of the judicial system and civil society development, citizens' political rights and liberties. His contribution to the development of the History of the State and Law should be explicitly emphasized. Dr. Kyosev also contributes significantly to the development of the Theory of law, legislative practice and the defense of human rights . Ivan Kyosev's activity and conscientiousness as a lecturer and scientist accompany his professional development. Through the period 2005 - 2009 Ivan Kyosev holds a Chief expert's position at the Legal Commission of the 40th National Assembly of Republic of Bulgaria, which allows him to upgrade his knowledge and skills and to be useful legal expert in the process of legal drafting the legislation of the Republic of Bulgaria .

2. Scientific publications of the candidate in the procedure Dr Ivan Kyosev

Within the competition for the academic position "Associate professor" Dr Ivan Kyosev has submitted for review 10 (ten) scientific publications: two monographs and 8 articles and studies published in reputable scientific journals and collections. Abstracts of the publications were also presented and a precise and correct reference to the contributions was prepared. There is a condition stipulated in the LDASRB that the candidate for occupying the academic position "Associate Professor" should submit a published monographic work or equivalent publications in specialized scientific editions that do not repeat the ones submitted for the acquisition of the educational and scientific degree "Doctor".

The publications presented contain scientific contributions in the field of the History of State and Law, Theory of Law, in particular the theory of legal drafting, as well as the problems of judicial reform and certain essential aspects of higher

legal education. The submitted publications fully comply with the requirements of the Law for the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Regulations for the implementation of the LDASRB and exceed the minimum national requirements for occupying the academic position "Associate Professor".

Ivan Kyosev's publications are recognizable and cited in valuable recognized scientific papers.

3. Evaluation of the scientific contributions of the candidate Ivan Kyosev.

3.1. Chief Assistant Professor Ivan Kyosev participates in the procedure with a monographic study in the field of the History of the Bulgarian state and law, which enriches the legal literature in this field - "*State governance and political regimes under the operation of the Turnovo Constitution*" (Sofia University's Publishing House, 2018, 312p.). The monograph traces the process of drafting the Turnovo constitution and building the new Bulgarian statehood. The legal interpretation of this legal-historical issue is a challenge, to which Ivan Kyosev responds with a precise historical analysis combined with profound theoretical evaluations. Scientific work is distinguished by its criticality in evaluations, objectivity and consistency in presenting historical events and processes.

The candidate's knowledge and ability to combine historical and theoretical analysis contributes to the high scientific value of the work. This combination is logically consistent, reasoned and skillfully supported by the historiography presented. The monographic study is also in the context of the methodology of comparative law, whose modern direction is historical-theoretical analysis. The author's attitude towards the value of Bulgarian history as a part of Bulgarian culture makes a positive impression. A socio-political characterization of a number of crucial historical processes has been made.

The work is distinguished by its good linguistic style, consistency and inner logic. The scientific value of the monographic research will certainly contribute to

the development of science in the field of History of the Bulgarian state and law and to the education of law students. It contains significant scientific contributions that can be summarized in four groups. First of all, Dr. Ivan Kyosev *analyzes the process of legal drafting and legal peculiarities of the Lex fundamentalis of the new Bulgarian state - the Turnovo Constitution*. The structure of the Bulgarian constitution is presented, with emphasis on the adoption of existing constitutional models and expert opinions. The Turnovo constitution is regarded as one of the most democratic and modern constitutions of this historical period. Especially the candidate has indicated the political and legal importance of the Constitution concerning the New Bulgarian state.

Secondly, the scientific contributions are oriented towards the *constitutional regulation of the fundamental and political rights of the Bulgarians*, as well as the constitutional regulation of the prerogatives of the legislative and executive branch, with particular attention to the status and prerogatives of the Head of state. The reasons for the authority and influence of the monarch in the real governance are highlighted and thoroughly analyzed.

Thirdly, contributions to *contemporary reading of the socio-political and legal significance of the Turnovo Constitution* should be explicitly noted. Dr. Ivan Kyosev draws attention to the processes of Bulgarian Europeanization and modernization, the development of the Bulgarian economic system, in particular, industrial production and transport infrastructure.

Next, the applicant makes an *in-depth analysis of the prerogatives of the supreme state bodies established by the Constitution*. The complex functional interaction between the monarch, the parliament and the government was *originally presented*. Fundamental to the public governance are functions such as the budgetary control function of the National Assembly and others. Conducting the analyzes is combined with pertinent and eloquent references to the testimonies of actual participants in current political life of the time. The author demonstrates abilities to delve into the relevant historical context and to present a genuine

analysis, combined with the personal scientific positions, obviously supported by the practical legal-political experience of the candidate.

Fourthly, the scientific contributions are demonstrated in the *analysis of the specifics of political regimes with certain authoritarian tendencies are presentd*. The author supports his analysis with a number of illustrative examples of political life and legislative practice. The monographic survey contains a detailed analysis and evaluation of the legislation of the New Bulgarian state in the management of Stefan Stambolov, Konstantin Stoilov, in the management of the Bulgarian Agrarian Union (BZNS) and others.

The scientific contributions of the monograph study "State governance and Political Regimes in the Operation of the Turnovo Constitution" testify to the candidate's high theoretical background in the History of State and Law. the paper shows the author's ability to analyze historical facts and processes through socio-political evaluations, as well as precision in presenting the history. The use of modern political and legal terminology, combined with a sense of objectivity and scientific correctness, makes a very good impression. The author's desire is to be clear to the reader and to offer him a reasoned analysis of historical events, despite the difficult task he has set to fulfill complex academic survey and combine historical and theoretical-legal research without shifting the focus - the history of the Bulgarian state and law.

A monographic survey may be advised to extend the survey to include more historical facts and events to find their proper place. This recommendation is rather to the future scientific work of the applicant and does not affect the undisputed scientific merits of his publications.

3.2. As part of the procedure, Dr. Ivan Kyosev presents a second monographic study - "Theory of Rational and Humane legislation" (Sofia, PH "St. Kliment Ohridski", 2019, 255 p.) The author has set the task of creating a Theory of legal drafting (legisprudence). The issue of rational legal drafting is connected with the humanity as a political principle. Also the connection between Law and social values is presented. In this way, the author donates his scientific contribution to

overcoming the "shortage" of legal research papers in legal drafting. The candidate's paper is recognizable in scientific circles and has practical significance. This monograph serves as an academic improving tool to the legislative practice, based on a discussion on the role of the legislator. An essential scientific contribution of the candidate is the formulation of an original definition of rational and humane legislation that serves as a criterion for the evaluation of current legislative acts and these which will be created in the future.

The monographic survey also contains a historical overview and analysis. Especially the candidate examines the period of the Modern Times and the essential, indispensable appearance of the Social State. A significant original contribution of the author is the tracing and analysis of the political-legal processes in the modern times and the emergence and establishment of a modern democracy and Rule of Law and the development of a free civil society. This makes the monograph relevant to the scientific field of History of State and Law and again demonstrates the author's ability for legal-historical and theoretical research.

3.3. Along with these two monographs presented, the applicant also has presented studies and academic articles devoted to current problems of social governance and the Rule of Law. Scientific contributions are contained in the publications "The Judiciary at the modern democratic State" - In: Jus romanum-www.iusromanum.eu, II Iusticia, 2015. and "Independence and Efficiency of the Judiciary - Principles, Problems, Solutions" (Academic study)- In: www.challengingthelaw.com (professional legal site), July 2015. These papers contain proposals for reforms to improve the functioning of the judicial system. The acceptance of some of these proposals again shows the practical importance of the applicant's scientific work.

In a number of publications the author's professional attitude towards teaching Law and specifically in the discipline "General Theory of Law" - "Legal Education in the Period of Transition" - Scientific Report on the National Conference on Legal Education, Sofia, 2013, is evident. In: Legal Education E-Journal (www.legaleducation.eu), "General Theory of Law university classes-

Responsibility and Challenge". - Contemporary Law Magazine , № 1, 2007, pp. 66-74. Ivan Kyosev emphasizes on the need to develop independent legal thinking and students' mastering the specific legal conceptual apparatus, so as to prepare the training of students in the field of the main special legal disciplines. This shows his active professional and civic position.

4. Conclusion.

The teaching, scientific activities, contributions and expertise of Dr. Ivan Kyosev fully meets the requirements for the academic position Associate professor. The candidate's qualification is in accordance with the requirements of the relevant Statute- ZRARB and the Rules for the implementation of the ZRARB. I'm expressing a positive assessment and agreement to the scientific jury to propose to the Faculty Council of the Faculty of Law at Sofia University "St. Kliment Ohridski" Chief Assistant Prof. Ivan Stefanov Kyosev, PhD for the academic position of Associate Professor at Sofia University "St. Kliment Ohridski" in the field of higher education 3. Social sciences, economics and Law, professional field 3.6 Law (History of the Bulgarian State and Law).

Sofia , 31 . 07. 2019

Member of the Scientific Jury:
Assoc. Prof. Dr. Boyka Cherneva